

למחיר הזול ביותר בביטוח רכב לפרטים עמ' 5

לפרטים ורכישה:
נייד: 052-2306052
 talm@bth-direct.co.il

טל מאיר - מנהלת פרויקטים ושירות

ביטוח חקלאי

הפיקוח והנדרש לרכישת ביטוח חקלאי: נסח רישוי בלבד להכנת המסמך

הזמן הירוק

משק אנרגיה

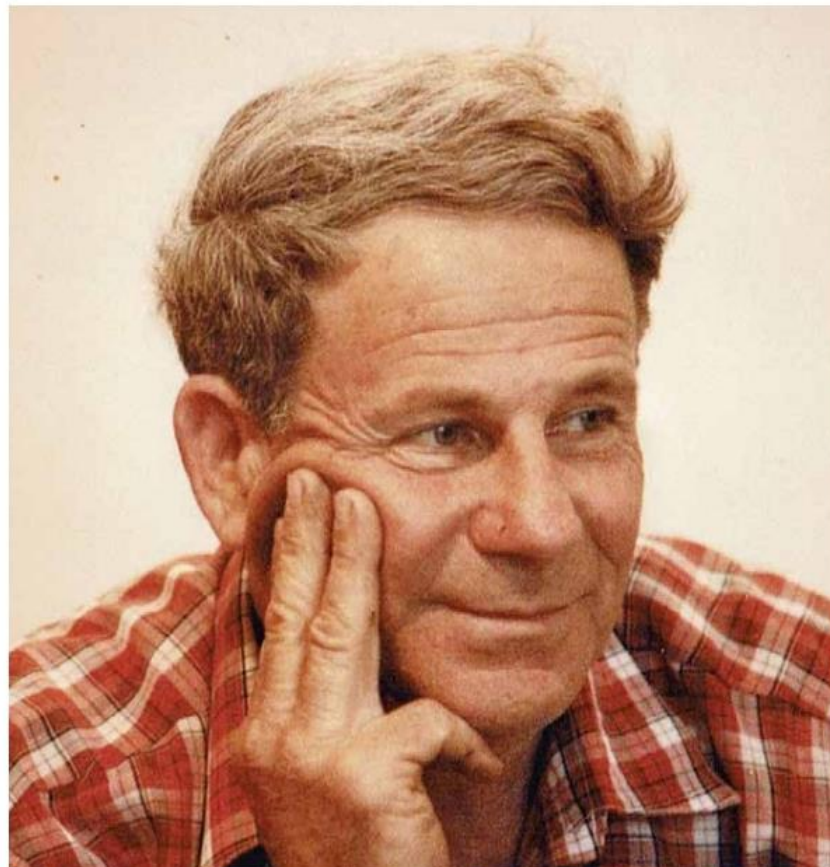
קבוצת דוראל

משקבי אנרגיה מתחדשת

אמר חתומה טובה

לפרטים ראה שער אחורי

שבועון הקיבוצים • מס' 1699 • ד' בתשרי תש"פ • 3 באוקטובר 2019

שלמה הגני (הניג), עמוד 10 טייס עם שני עיטורי מופת

אנחנו מזמינים אתכם להכנס לפורטל החדש שלנו שם תוכלו למצוא את כל הכתבות שלנו ועוד WWW.KENES-MEDIA.COM

גם צה"ל בוחר במרשל,
 הרכב התפעולי הנמכר בישראל!

36 תשלומים שווים
 ללא ריבית

זה הזמן לבחור את המרשל שלכם,
 החל מ-**26,000** ש"ח כולל מע"מ

מטרו
 *9674

התמונה להמחשה בלבד. 36 תשלומים בכרטיס אשראי בלבד. בתוקף עד 31.10.19 או עד גמר המלאי. בכפוף לתקנון. ט.ל.ח.

שלמה עולה לסקייהוק, שנות ה־70

סיפורו של שלמה הגני הטייס שהרס וזכה

שלמה הגני (הניג) חי בשני עולמות במקביל - טייס מסור בחיל האוויר עם שני עיטורי מופת, ורכז בניה מסור בקיבוצו גן שמואל. את החיבור בין השניים מתמצת משפט אחד שאמר שלמה בריאיון עמו ביחס למלחמת ההתשה: "השתתפתי ברוב המבצעים שלה, מהפעולה הראשונה. בבוקר הייתי עובד בבנייה, בצהריים הייתי עובד בהריסה, או להפך. מתחיל בהפצצה מעל התעלה, ובגמר הטיסה - חוזר לבנייה. אתה מתיישב במטוס, טס לתעלה, יורים עליך, משגעים אותך - אתה מפציץ, ואח"כ אתה חוזר כאילו שום דבר לא קרה"

אן ריילינג

ב־1974 ראיין העיתונאי ואיש הרדיו גרעון לב ארי את מי שהיה אז טייס־הקרב המבוגר ביותר בחיל האוויר ובעל עיטור המופת, שלמה הגני (הניג). וכך סיפר לו הניג על מלחמת יום כיפור: "התברר שהם לחמה קשה מאוד וחמורה מאוד. ידענו שיש לאויב טילים ולא הופתענו מהם, אבל הופתענו מהיעילות שלהם ומהמבטלה שהם מטיילים עלינו. כמי לחמת ששת הימים היינו מלכים, אבל ביום הכיפורים לא יכולנו להסתובב כמו שרצינו, הטיסות היו הרבה יותר קשות. אבל למדנו להסתדר עם הטיס ליום, ולמדנו לא לפחד כל כך. בין הטיסות הצעירות היו הרבה חולים, אבל אני לא חליתי אף יום. לא היה לי אף ביטול טיסה. טסתי כל הזמן, בלי הנבלה, אפילו ביקשתי קצת יותר, כדי לעורר את החברה. השתדלתי לחייך הרבה, לצחוק, להרים את המורל, לתת דוגמה". שנה לאחר אותו ראיון, הוע" נק לו עיטור המופת על חלקו באותה מלחמה. עיטור המופת השני שלו. בתעודה שקיבל מירי הרמטכ"ל מוטה נור נכתב כך: "רס"ן שלמה הגני הוא טייס הקרב המבוגר ביותר בח"א. הוא ביצע במלחמת יו"ה כ־31 ניתוח תחת אש, ביניהן הגיחות הקשות והמסוכנות ביותר שניהלה הטייסת. רס"ן שלמה הגני שימש מופת לטייסים הצעירים ממנו בעשרות שנים - בדרמותו, בברירתו, באומץ ליבו, בקור רוח וב־

שלמה ואביו מניחים את אבן הפינה לבית העם בגן שמואל. תחילת שנות השישים

בטיסת ברמת דוד, 1970

ילדות, נעורים, קורס טייס

עמירה: "שלמה נולד באוקטובר 1926 בצריף קופת חולים בעין חרוד. בן בכור להוריו, אתיה ויהושע הגני, שעלו מגליציה עם קומונה של השו"מ הצעיר. באותו זמן הם היו חברים בקבוצת עבודה שגדרה ברחבי הארץ. לאחר ששלמה נולד, הוריו שכבר שבעו נדורים, חיפשו מקום של קבע. חברים, מימי העלייה מגליציה, המליצו להם לבוא לקבוצת גן שמואל, שכבר שכנה במקום הקבע שלה. ליד חדרה. לא היו בה הרבה חברים אבל היו כבר כמה ילדים. כך, בסוף 1926, כששלמה היה בן 3 ודורשים, הגיעה משפחת הגני לגן שמואל וקבעה בו את מושבה. בקיבוץ נולדו שתי אחיותיו של שלמה, רינה

רמת ביצועו". והו סיפורו של שלמה הגני (הניג), האיש והמופת, מקיבוץ גן שמואל, שנולד ב־1926 ונפטר ב־1996, זמן קצר לפני יום הולדתו ה־70. איש אשכולות, רב פעלים, בניה ועשיית, שתקצר היריעה הזאת מלתאר את כולה. מי שחיוו המלאים נעו כל השנים בשני קיים מקבילים, הקיבוץ וחיל האוויר. את שניהם אהב, ולשניהם חש מחויב, ובשניהם בלט ובנה ושימש ר"ר נמה. אהבתו הנוספת, הראשונה, הייתה כמובן משפחתו הגדולה - אשתו, הסרי פרת והמשוררת עמירה הגני וחמשת ילדיהם. הכתבה הזאת בנויה בעיקר על ראיונות עם עמירה וחברים מח"א, ועל מקורות נוספים, כמו חוברת הו"י כרון המושקעת שערכה עמירה, ויצאה במלאת שנה למותו.

הרמטכ"ל מוטס נור מעניק לשלמה את אות המופת על חלקו במלחמת יום כיפור, 1975

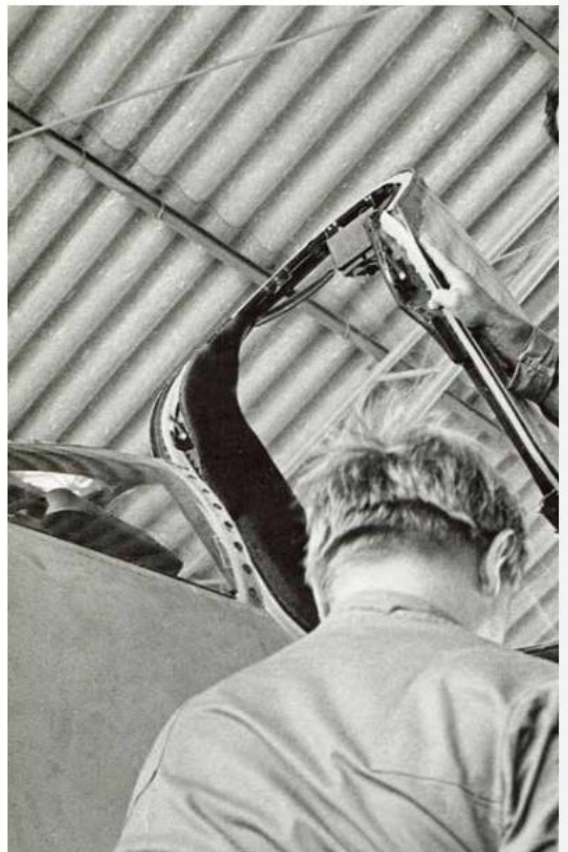
ב'1975 קיבל שלמה הגני (הניג) את עיטור המופת השני שלו. בתעודה שקיבל מידי הרמטכ"ל מוטס גור נכתב כך: "רס"ן שלמה הניג הוא טייס הקרב המבוגר ביותר בח"א. הוא ביצע במלחמת יו"כ 31 גיחות תחת אש, ביניהן הגיחות הקשות והמסוכנות ביותר שניהלה הטייסת. רס"ן שלמה הניג שימש מופת לטייסים הצעירים ממנו בעשרות שנים - בדמותו, בבגרותו, באומץ ליבו, בקור רוחו וברמת ביצועו."

1936. הייתי הולך עם אבא שלי, עם הרובה, שומר והולך בפרדסים, כנגד הפורעים. במלחמת השחרור השתתפתי ב'הגנה', במה שקוראים היום הגנה מרחבית. השתתפתי בכל מיני קרבות מקומיים, קרבות באוויר. בשנת 1950 עברתי קורס מ"כים ונעשיתי סמל מחלקה. בשנת 1951 היה הקרב האחרון שלי בתור איש ח"ר, בתל מוטיילה. רק אז התגייסתי לצה"ל, במסגרת המכסות של בני משקים. גויסתי בתור טירון מן השורה, אבל ב'קלט' שאלו אותי אם אסכים להתגייס לחיל האוויר. זה היה דבר שבכלל לא ציפיתי לו. בזמנו, חיל האוויר היה אנדה. חשבת: אני אוהב טייס! מקצוענות, חתימה לחמש שנים, ריחוק מהקיבוץ. כל חיי הייתי איש קיבוץ בן גאון, רציני להיות מועיל בצבא. חשבתי שאוהב קצין קרב, איש ח"ר לוחם, שימלא את שירותו למען המדינה, ומוזר, כשומעני לראיון ושאלו, אולי אתה מוכן להיות טייס, לא חשבת הרבה ואמרתי: 'כן'. ומאז התחילה הדרך הארוכה שלי בחיל האוויר. הלכתי בלב שלם ובנפש תפצה לקורס טייס, והייתי אומר - גם בפיך ברכיים. אבל החלטתי לנסות, והלך לי."

עמירה: "שלמה התגייס למעשה רק ב'1951, בגיל 25. אמרו לו 'אתה חייב ללכת לקורס טייס, ואם תרצה אח"כ לע' זוב, תעזוב'. הוא התחיל וראו שהוא מאוד מתאים. אחרי הטיסה הראשונה זה כבר היה מקרה אבוד. הוא התאהב לגמרי בטיסה. הוא אמר לי: 'כשאני ממריא אני משיא את כל המציאות מאחורי ומרגיש ציפור דרור'. מעולם לא ויתר על יום מילואים, על הזדמנות לטוס. את קורס טייס מס' 12 של ח"א הוא סיים ב'1953, בהצטיינות, במגמת קרב. בקורס קראו לו 'סאב הניג', כי היה הרבה יותר מבוגר מכולם."

איך הכרתם?

"אני בת עין החורש, מהקבוצה הרא"

טייסת 109 בתקופת האוראנים בחצור. שלמה יושב ראשון מימין. עומד מעלי ימת ספקטור. עומד שני משמאל עמוס לפידות לימים מפקד חיל האוויר

פעם אחר פעם בגביע המדינה. עם נב' חרת ישראל בכדורעף גם נסע לאירופה - פעם ראשונה - לפריז. עמירה: "ב'1945 חזרה הקבוצה של שלמה הביתה, לגן שמואל. אז הוקמה בקיבוץ קבוצת הבניין ושלמה החל לע' בור בבניין, מקצועו ועיסוקו כל חייו. כשפרצה מלחמת השחרור, שלמה היה מגויס במסגרת מקומית. רק כשהמל' חמה נגמרה, הבנים התחילו להתגייס לצבא. שלמה, שתמיד הדרוך בשומר הצעיר, היה בטוח שילך לנח"ל, להיות קצין של הגרעין שהדריך בת"א. אבל אז הוא עשה מברקים של חיל האוויר וראו שהוא מתאים לטייס. כך, בלי שום כוונה מוקדמת, הוא הגיע לקורס טייס. על אותה תקופה, סיפר שלמה באחד הראיונות עימו: 'למעשה התחלתי להילחם כבר בתור ילד, בסוף מאורעות

ונעמי. גם שתי אחיותיה של אתי, אימו, הגיעו לקיבוץ בעקבותיהם. המשפחה נשארה בגן שמואל, ושלמה גרל בקבוצת אורן, הקבוצה הראשונה של הקיבוץ. בסוף כיתה ו', כל הביתה עברה למוסד שומריה במשמר העמק, שם הם בילו את כל שנות התיכון, בש' נים 1945-1939. על אותן 6 שנים מעצבות כתבה עמירה כך: 'עד סוף ימינו ראה שלמה בשנים הן במשמר העמק, תקופת זוהר שעיצבה את אופיו ואת ערכיו. שם קיבל והפנים את הוודות השלמה והמוחלטת עם התנועה, והגשים אותה בדורכה - שנה אחר שנה. במוסד, בגן שמואל, ובקני השומר הצעיר בחררה ובתל אביב. שם (בשומריה) הצטרף לקבוצת הכדורעף, ועם חבריו יסרו את קבוצת הכדורעף של גן שמואל, שזכתה

משפחת הגני, אמצע שנות ה'70. עמירה, שלמה, אייר, אורון, שירי ורואי

עמירה ושלמה בצעירותם, על הדשא בגן החורש

הטייסת כחורש לפני המלחמה" מספר דוד, "אבל את שלמה, כמו את רוב הטייסים הוותיקים, הכרתי כבר קודם. הוראה לתת שם אחר לצל"ש. החלטתי, יחד עם כולם, לתת אותו לשלמה. במלחמה הוותיק, שאיברנו בה טייסים ומטוסים, והיינו צריכים להמציא את עצמנו מחדש ולהתאים את עצמינו מחדש, נשענו על הטייסים הוותיקים. אנשים מהסביבה (של רמת דוד) שהיו כוח המלוואים שלנו. חברי מבוגרים יותר, עם ניסיון, שעברו כבר מלחמות, ואותה יכול להישען עליהם מבחינת העוצמה האישית, החוסן הנפשי ומה שנקרא. ואני לעולם לא אשכח אתהם אף פעם. הוא לא היה שונה מרוב, הוא היה אחד מקבוצת הוותיקים, עם ייחוד בשתי נקודות: 1. הוא היה הוותיק והמנוסה ביותר. 2. הוא היה השלם ביותר. שלמה הקריין שקט וזה היה מיוחד בו. הוא היה למדור מלחמות ובעל חוסן נפשי חזק מאד, וגם בזמן המלחמה הקשה הזאת הוא לא שינה את אורחות חייו. בין הטייסות הוא היה יושב על המרפסת, מוציא ספר וקורא. כל ההתנהלות שלו הקרינה עוצמה ושקט כלתי רגילים. ובעיקר זה היה חשוב לצעירים."

פרישה, קיבוץ

עמירה: "המלחמה נגמרה ושלמה חזר לקיבוץ, לבניין. הוא המשיך לטוס ברמת דוד, באותה טייסת, עד שנת 78, ואז פרש בגיל 52. כשהיה בן 50 כל הטייסת הגיעה לקיבוץ, שמו אותו על כיסא והרימו אותו באוויר. שלמה אף פעם לא עשה עניין מהגיל. צריך להבין שהוא היה בטייסת העמק' שהיו

משפחת הגני בן שמואל, 1975

עמירה: "מלחמת יום כיפור עשתה שלמה משה, כמו לכולם. המספר הגבוה של האבדות, זה לא פשוט. אתה שותה בבוקר קפה עם מישהו קרוב, ובצהריים הוא כבר איננו. אבל הוא נשאר באופיו מדריך בשומר הצעיר, עד הסוף. צריך לתת דוגמה, להיות אחראי, להיות חזק, להדריך את הצעירים. כזה הוא היה."

פוז הרבה, הרבה קרימה, ומי יודע מה יקרה. איני יודע אם אחזור. אני מקווה שכן. אם לא, החיזיקי ממערב ורעי, שהי רגשתי היא שמילאתי חובתי כפי שאני בחרתי לעצמי. ויהיה טוב.

6.6.67 - יום שני למלחמה. יום קשה ביותר, אך התוצאות - פנטסטיות! במכה בבריחה עלינו על כל שדות האויב. זה ממש קשה לתאר מה הלך שם. אמנם גם חזק, אך בכל זאת הצלחנו לתקוף ובהצלחה רבה. היית צריכה לראות איך נרלקו המינים. פוף - ומטוס נרלק, והנך עוזב שדה ומשאיר אחריו עמודי עשן גוראים."

עמירה: "מיר אחרי הניצחון הגדול בששת הימים, הציעו לשלמה לעבור לסקירה. הוא היה מת לעשות את זה. הוא הלך לשיחות קיבוץ וביקש חופש של 9 חודשים כדי לעבור קורס על סקירות ברמת דוד. כולם הצביעו בעד, חוץ מחבר אחד שהתנגד. אפילו אישור לו רכב צמוד כדי שיוכל להגיע הביתה. במלחמת ההתשה הוא כבר טס על סקירות בטייסת 109 (טייסת העמק) ברמת דוד. הוא תמיד אמר '5 ימים בשבוע אני בונה ויום אחד אני הורס'."

על 3 המלחמות, קיש, ששת הימים וההתשה, סיפר שלמה בראיון עימו: "במבצע קדש הטסתי מוטסנזים. כאשר חזרתי בערב ממשימה, פגש אותי מפקד הבסיס והודיע שמפקד הטייסת נהרג, ואני מקבל את הפיקוד על הטייסת. הייתי בן 31. מבחינת חיל האוויר - מבוגר, אבל צעיר בתור טייס. המשיך כפי בכל הקרבות כמפקד טייסת, ואז השתחררתי, חזרתי הביתה. במלחמת ששת הימים הטסתי אוראגן, יצאתי עם שחר ה'5 בינוי למשימה הראשונה שלנו - ביר גמפת. אחר כך לקפנו ברמשק, ברבת עמון ובכל החזיתות. שבוע ימים אחרי המלחמה השתחררתי, חזרתי לקיבוץ, לעבודה בבנייה. נמרתי להרוס, המשכתי לבנות. אח"כ באה מלחמת ההתשה, והשתתפתי ברוב המבצעים שלה, מהפעולה הראשונה מאז הייתי משתתף כמעט בכל שבוע בטיסת הפצצה. בבוקר הייתי עובר בבנייה, בצהריים הייתי עובר בהריסה, או להפך. מתחיל בהפצצה מעל התע"ל, ולבומר הטיסה - חזר לבנייה. אתה מתיישב במטוס, טס לתעלה, יורים עליך, משגעים אותך - אתה מפציץ, ואח"כ אתה חוזר כאילו שום דבר לא קרה."

מלחמת יום כיפור

עמירה: "היינו בטויל בחו"ל. פעם הראשונה שלי בחו"ל, טויל ארוך, כמה שבועות. חזרנו ביום חמישי ולמחרת שלמה נסע לכנף (רמת דוד). הוא חזר משם ואמר לי: 'תשמע, הולכת להיות

שלמה כסני צעיר

טור המופת הראשון שקיבל: 'בעת טיסת אימונים שנרחתה במטוס קרב (ספיטפייר), הרגיש לפתע סגן שלמה הנגי, כי אין לו עוד שליטה על הגה הנובה של המטוס. הנגי התקשר עם מגדל הפיקוח וקיבל הוראה שלא להסס לצנות, אלא אם הוא מעריך שיוכל לנחות בעזרת המנוע ומאונזי המטוס בלבד. סגן הנגי בילה באוויר 25 דקות נוספות לשם פיתוח הטכניקה הדרושה לנחיתה במטוס, במטוס, למרות מקור רוחו ושליטתו במטוס, למרות שברור היה לו כי צפויה סכנה לחייו, הצליח לבסוף לנחות, ובזאת הציל את המוטוס. על מעשה זה הוענק לו עיטור המופת."

עמירה: "באותו יום הוא בא הביתה וסיפר לי על הרשע בקיבוץ, 'היום עשיתי משהו שעור אף אחד לא עשה'. רציתי להרוג אותו: מה אתה מסכן את עצמך עם הגרונטאות האלה כששאלתי אותו למה לא קפצת, הוא אמר לי: 'חבל על המטוס'. כזה הוא היה. אני לא חר שבת שהוא פחד בכלל. לא או ולא אי פעם. בכל אופן מעולם הוא לא דיבר על פחד. הוא חשב איך הוא פותר את הבעיה וזהו. הוא התעסק. כשנגמרה חנות הקבצו שלו, חיל האוויר רצה שהוא ימשיך וגם שלמה רצה. עזר ויצמן בא לגן שמואל והתחנן במזכירות שיתנו לו להמשיך, אבל גן שמואל אמרו: 'בשום אופן לא. הוא סיים והוא חיוב לחזור לקיבוץ'. שלמה קיבל את הדין והשתחרר, אבל אז הוא הציע לקיבוץ את התנאי: בעתות שלום הוא טס יום אחד בשבוע, ובעתות מלחמה לפי הצורך. הוא הרגיש מחויב לחיל האוויר והוא בחיים לא ויתר על זה. הוא גם מאוד אהב את זה. הוא חזר לעבוד פה בבניין ובשלב מסוים גם יצא ללימודי הנדסאות בבנין בטכניון. לימודי ערב.

קבוצת הכדורעף של גן שמואל, 1950. שלמה הנגי שני משמאל

שלמה במלחמת יום כיפור. קורא בין הניחות

בה המון קיבוצניקים ומושבניקים מהאזור. זה היה חלק גדול ממנו ומהחיים החברתיים שלנו. כולם היו חברים של כולם, ושלמה אהב להיות שם ואהב לטוס ולכן עניין הגיל מעולם לא עלה. אחרי מלחמת יום כיפור, איריס, הבת שלנו, התגייסה, לחיל האוויר כמובן, ושירתה כפקידת מבצעים באותה טיסת. שלמה היה מאוד גאה בה שם. במלחמת לבנון הראשונה, בגיל 55, הוא התגייס והיה קצין סיוע אווירי באוגדת עינן. הוא ישן באוהל סירים, בשק שינה, אבל מנות קרב והיה מאושר שהוא עוד מביא תועלת. כלילות הוא לא ישן הרבה והיה מאוין לרשת הקשר.

גם יאיר, הבן השני שלנו, היה או במלחמה, בסירת מטכ"ל. בשנות ה-80 שלמה עבר במחלקת הקיבוץ של הבנייה של הקיבוץ הארצי. שתי קרנציות היה שם רכו ביצוע. כמו שהוא כנה כל השנים כגן שמואל, עכשיו הוא כנה בכל הארץ. כגן שמואל, גולת הכותרת של עבודתו הייתה בניית חדר האוכל שעליו היה מאד גאה. בראיון שנתן שלמה למעריבי בשנת '78, לרגל פרישתו מחיל האוויר, הוא אמר (ובין היתר): "עזב את הטיסות ועזב את המטוסים. בוא תראה את חדר האוכל החדש שבנינו. פאר היצירה!"

עמירה: "חיץ מהבניין, שלמה היה תמיד פעיל בתרבות ובחגים בקיבוץ. אני תמיד הייתי בעסקי תרבות, והיינו שותפים. זה מה שהכי נהוץ לרכות תרבות... הוא עשה איתי המון דברים, אבל הוא

היה תמיד מאד מעורב ומשולב בתרבות של גן שמואל. למשל הוא תיכנן וביצע את הבמה והט' ריבונות של חג הכיכורים. הוא חי תמיד בשני עולמות במקביל, חיל האוויר, והקיבוץ. לאורך השנים הציעו לו המון דברים בחוץ, להיות בקבע, לטוס באל על, בכימאווי, ותמיד או שהקיבוץ לא הסכים או שהוא לא רצה או שאני התנגדתי, אבל בסופו של דבר הוא היה קיבוצניק מאד מסור, ובעיקר מאד נאמן לגן שמואל. הוא לא רצה לשמוע על אף מקום אחר, רק קיבוץ ורק גן שמואל."

"אחרי התקופה בקבה"א שלמה עבר במפעל של גן שמואל עד שהציעו לו להיות רכו הבנייה של המועצה האזורית. הוא נענה בשמחה, והקים, בין היתר, את בית הספר האזורי "רעות" בעין שמר.

עוד ויצמן, שהיה אז נשיא, הגיע לטקס הפתיחה, וכשהוא שמע מי היה אחראי על הבנייה, הוא הודיע שעדיין שלמה לא יושב לידו, לא מתחילים. קראו מהר לשלמה, הוא הגיע עם בגדי עבודה וישב ליד עזר, המפקד, כל הטקס. שלמה כבר היה או חולה, וזה היה ניכר עליו. כשגילו את הסרטן, כבר היה מאוחר מדי. אבל הוא לא ויתר, היה בטוח שיבריא, וחי עוד חמש וחצי שנים עם המחלה. באחד הימים, כשהיינו בבדיקה קשה בתל השומר, עברו לידנו שני טייסים שהכירו אותו וראו את מצבו. השמועה פשטה בחיל האוויר והגיעה עד בית הנשיא. יום אחד עזר וראומה התקשרו בדרך

כס מים לקיסריה ואמרו שהם באים להיפרד. הם הגיעו אלינו הביתה, ישבו עם שלמה ונפרדו ממנו. כשלמה נפטרה, זה הופץ מייד בכל החייל, ואפילו טייסי אל על שמעו את זה ברשת הקשר. למחרת כולם הגיעו ללוויה. בגן שמואל נהוג להציב את הארון במעדרון, בבית אורי (ע"ש אורי אילן), ואנשים באים להיפרד לפני הלוויה. כל החברים מחיל האוויר הגיעו ויש בו שם כשרה הראשונה, ופתאום הודיעו שהנשיא מגיע. זה היה בהפתעה. הוא נכנס לאולם, והיית צריך לראות את זה: בבית אחת, כל אנשי חיל האוויר, כאש אחר, קמו לכבוד המפקד. אחד כך הוא גם הספיד את שלמה בבית הקברות."

על שלמה הגיג, חייו ומעלליו, אפשר להמשיך ולספר בלי סוף. כמעט לא סיפרנו על הכדורעף שהיה אהוב עליו בצעירותו,

תו, על הבניינים הרבים שבנה ברחבי הארץ, על כל הדברים המיוחדים שתיכנן וביצע, לאו דווקא המבנים הגדולים, ולא ריברנו בכלל על משפחתו הגדולה, חמשת הילדים, איריס, יאיר, אורון, שיר ורואן, והנכדים הרבים (היום גם יש נינים). כיוון שהכתבה הזאת יוצאת לכבוד יום כיפור, וכן עסקה בחלק שמילא חיל האוויר בחייו, בחרתי לסיים עם ציטוט אחד, מתוך ראיון שנתן לאחר טיסת הפרייה שלו ברמת דוד, הפרייה מהטיסת האוהבה עליו, והפרישה מחיל האוויר: "נכון שאני פורש בצער. פרישה זה תמיד רבר עצוב. אבל אני שלם עם זה. אני מאושר שלא קטעו אותי באמצע הקריירה העשירה שלי כטייס המבוגר בצה"ל. כשנפרדתי מטייס הטיסות, איחלתי להם דבר אחר: שאיש מהם לא יטוס עוד במלחמה."